

РЕЦЕНЗИЯ

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ	
СОФИЯ	
Вх. №	191-122
04.06.2024 г.	

на научната дейност на кандидата доц. д-р Николай Цветанов Марков за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“

Член на научното жури: проф. д-р Йовка Митева Попова, Земеделски институт – Стара Загора, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“, назначена за член на Научното жури съгласно Заповед № РД 05-98 от 18.04.2024 г. на Председателя на ССА

I. Кратко представяне на кандидата

Единствен кандидат в конкурса, обявен в ДВ бр. 16 от 23.02.2024 г. е доц. д-р Николай Цветанов Марков.

Доц. д-р Николай Марков е роден през 1964 г. в гр. Свищов. През 1990 г. завършва Тракийски университет и придобива магистърска степен специалност Зооинженерство. Завършил е следдипломна квалификация за учител по биология и химия към СУ „Св.св. Климент Охридски“. В периода 2001-2012 г. е задочен докторант към научен отдел Планинско животновъдство и биотехнологии към ИПЖЗ и след защита на дисертационен труд на тема „Влияние на някои генетични и негенетични фактори върху продуктивността на Черношареното говедо в плевенския регион“ през 2012 г. придобива образователната и научна степен „Доктор“. От 2016 г. е назначен за асистент в ИПЖЗ Троян, като от 2017 г. заема академичната длъжност гл. асистент, а от 2019 г. – доцент. Доц. Марков е отговорник на лабораторния блок към ИПЖЗ и завеждащ лаборатория по сензорна диагностика на храни и напитки от 2023 година.

Владее английски, руски и немски език.

II. Наукометрични показатели на представената научна продукция

Доц. Николай Марков е представил справка, от която е видно, че изпълнява, а по някои показатели и значително превишава минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и изискванията на Правилника за неговото приложение в ССА за заемане на

академичната длъжност „Професор“. При изискване за общо 550 точки, доц. Марков е представил 902,32 точки, т.е изпълнението на изискванията е 164,06%.

Разпределението на изпълнението на съответните показатели е както следва:

Група А – при изисквани 50 т са изпълнени 50 т- защитен дисертационен труд на тема „Влияние на някои генетични и негенетични фактори върху продуктивността на Черношареното говедо в Плевенския регион“

Група В – при изисквани 100 точки, кандидатът е изпълнил 134,5 т. – 134,5%, като са представени 11 научни статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, в т. ч. 3 бр в Scopus (Macedonian Veterinary Review и Acta Scientiarum. Animal Sciences) и 8 реферирани в Web of Science (Scientific Papers. Series D. Animal Science) с общ IF 3,20 и SJR 0,702.

Група Г- при изисквани 200 т са изпълнени 417,82 т – 208,91%, като кандидатът е представил както следва:

- Публикувана монография, която не е представена като основен хабилитационен труд на тема „Морфологични и дерматоглифни особености на носното огледало на различни породи говеда“ - 100 т.

- 17 публикации в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестните бази данни с научна информация Web of Science - Journal of Mountain Agriculture on the Balkans – 12 бр., Scientific Papers. Series D. Animal Science – 3 бр., Trakia Journal of Sciences - 1 бр. и Macedonian Journal of Animal Science - 1 бр. с общ IF 0,700 - 269,57 т.

- 10 публикации в нереперирани списания с научно рецензиране – сп. Животновъдство бг - 41,66 т.

- Публикувана глава от колективна монография – 2 бр – 6,66 т.

Група Д – при изискване 100 т кандидатът е представил доказателствен материал за 120 т. – 120%, в т.ч. 4 бр. цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 60 т и 12 бр. в нереперирани списания с научно рецензиране – 60 т.

Група Е - при изискване 100 т кандидатът е изпълнил 180 т.- 180%, в т.ч. ръководство на 1 успешно защитил докторант, ръководство на 1 научен проект към ССА, участие в 4 научни проекта към ССА, 1 към СА „Братан Ценов“ и 1 към МОН, както и съавторство на 2 учебника.

III. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

За участие в конкурса доц. Николай Марков е представил 38 научни публикации, от които 6 са самостоятелни, в 18 е водещ автор, а в 3-на второ място, 1 монография и 2 глави от колективни монографии. Кандидатът осъществява научноизследователска дейност, която отговаря на научната специалност, по която е обявен конкурса - „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“ и е насочена в няколко основни направления:

- Оценка на генетичния прогрес в млечното и месодайно говедовъдство (Г5 1, 4.3,8.5)
- Проучване морфологичните и функционални характеристики на вимето и връзката им с продуктивните и възпроизводителни качества на крави от породите Монбелиард и Симентал (7.10)
- Анализ състава и качеството на млякото при различни породи крави, биволи и кози, както и анализ на някои млечни продукти – сирене, кисело мляко и извара (4.4, 4.6, 7.4, 7.9,7.14)
- Дерматоглифна и фенетична характеристика на носното огледало при говеда от различни категории и продуктивни направления (Г5 1, 7.1, 7.6, 7.12)
- Комплексна оценка на модели животновъдни стопанства с различни технологични решения (7.11,8.3, 8.4, 8.7)
- Анализ на някои количествени и качествени параметри, свързани с растежа, развитието, репродукцията и здравословния статус на дребни и едри преживни животни (4.5, 4.7, 4.10, 4.11, 7.7, 7.8, 7.13, 8.2)
- Проучване поведението на различни категории говеда през пасищния период на естествени и изкуствени пасища в планински и предпланински региони на страната (7.5, 7.16).

Приемам представената справка за приносите от научните трудове на кандидата. Проведените от доц. Марков изследвания са оригинални и с голяма научно-приложна и приложна значимост.

Най-важните научни приноси може да се представят по следния начин:

- Направена е оценка на крави и юници от породите Симентал, Монбелиард, Българско червено говедо, Нормандско говедо, Българско родопско говедо и Лимузин, в зависимост от нивото на млечната им продуктивност, екстериорните и репродуктивните им особености, храненето, технологиите на отглеждане и стопанското им използване - оригинален принос с научно-приложен характер
- Установена е биологичната ефективност и химичния състав на мляко от крави с различен генотип на Българското родопско говедо - оригинален принос с научно-приложен характер
- Проучени са някои физико-химични параметри на мляко и бяло саламурено сирене от породите кози Българска бяла, Англо-нубийска и Тогенбургска породи - оригинален принос научен и научно-приложен характер
- Анализирано е качеството на биволско мляко и изменение на химичните параметри при получаване на кисело мляко - оригинален принос с научно-приложен характер
- Направена е дерматоглифна и фенетична характеристика на носното огледало при говеда от различни категории и продуктивни направления от породите Българско черношарено говедо, Монбелиард, Българско родопско говедо, Българско червено говедо, Абелдин Ангус, Лимузин и връзката им с млечната продуктивност – оригинален принос с научен и научно-приложен характер
- Проучени са етологичните реакции на месодайни крави от различни генотипове, отглеждани заедно с телетата – оригинален принос с научен и научно-приложен характер
- Проучени са етологичните реакции на месодайни бици, отглеждани на изкуствено пасище - оригинален принос с научен и научно-приложен характер
- Проучена е млечната продуктивност и качествения състав на млякото при крави от породата Българско родопско говедо - принос с научно-приложен характер
- Изследвани са морфологичните и функционални характеристики на вимето и влиянието им върху продуктивните и възпроизводителни качества на крави от породите Монбелиард и Симентал. Направени са препоръки за

насоките на бъдещата селекционна дейност – принос с научен и научно-приложен характер

- Направена е оценка на животновъдни ферми за месодайни говеда с различни технологични решения - принос с научно-приложен характер - принос с научно-приложен характер

IV. Значимост на получените резултати

Кандидатът е представил доказателствен материал за 16 цитирания, в т.ч. 4 бр. цитирания в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация Scopus и Web of Science, като в 3 цитираните публикации е водещ автор и 12 бр. в нереперирани списания с научно рецензиране – също водещ автор в 3 от цитираните публикации.

V. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Допълнителни дейности

Доц. Марков е научен ръководител на 1 докторант; ръководител на 2 научни проекта към ССА, участник в 4 научни проекта към ССА, 1 към СА „Братан Ценов“, 1 към НСА „Васил Левски“ и 1 към МОН - ННП „Интелигентно животновъдство“. Член е на Научния съвет по животновъдство към ССА и на 2 научни журита за присъждане на академичната длъжност „Доцент“.

Признание за експертните качества на кандидата е включването му Консултативния съвет по мляко, яйца и работна сила във МЗХ, в комисии за издаване на разрешение за извършване на развъдна дейност на „Асоциация за развъждане на месни породи говеда“ и признаване на породите Българско сиво и Родопско късорого, „Асоциация за развъждане на Черношарената порода във България“ и признаване на породата „Черношарено говедо“, Асоциация за развъждане на Кафявата порода във България“ и признаване на породата „Български кафяво говедо“. Съавтор е на Развъдна програма на Копривщенската овца и 4 научно-популярни книги и брошури. В периода 2000-2002г.е председател на регионален клуб на Асоциацията на Българското черношарено говедо във Великотърновска и Плевенска област,

От 2015 г. е член на Съюза на учените, клон гр. Свищов. От същата година е член наблюдател на Българската академия за наука и изкуство, а от 2022 г. – член-кореспондент на същата организация.

Доц. Марков е член на редакционните колегии на списание „Journal of Mountain Agriculture on the Balkans” от 2020 г., на сп. „Науковы вісник Асканія Нова” – Аскания Нова в периода 2019 – 2022г. и на сп. „Животновъдство” - от 2022 г. член, а от 2023 г. - отговорен редактор.

Признание за организационните качества на кандидата е неговото избиране за председател на организационния (програмен) комитет на ежегодната Международна научна конференция на ИПЖЗ-Троян в периода 2017-2023 година.

Доц. Марков има и значителен опит като преподавател на студенти по ветеринарна медицина към Лесотехнически университет - 60 часа лекции и 37 часа учебна практика. В Република Северна Македония през 2022 година е изнесъл 4 лекции при участие в мобилност билатерално сътрудничество пред преподаватели, докторанти и студенти.

VI. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Критични бележки и препоръки нямам.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи показват, че научноизследователската, проектна, приложната и експертна дейност на доц. д-р Николай Цветанов Марков отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да призова почитаемото Научно жури да гласува положително, както и да предложи на Научния съвет по животновъдство към ССА доц. д-р Николай Цветанов Марков да бъде избран на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство и научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“ в Института по планинско животновъдство и земеделие – Троян.

Дата: 29.05.2024 г.
гр. Стара Загора

ИЗГОТВИЛ РЕЦЕНЗИЯТА: .....
/проф. д-р Йовка Попова/

REVIEW

of the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Nikolay Tsvetanov Markov, PhD for holding the academic position "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.3. Stock breeding, scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction"

Member of the Scientific Jury: Prof. Yovka Miteva Popova, PhD, Agricultural Institute - Stara Zagora, scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and reproduction biotechnology", nominated as a member of the Scientific Jury according by Order No. RD 05-98 dated 18.04.2024 of the Chairman of the Agricultural Academy

I. Introduction of the candidate

The only candidate in the competition announced in State Newspaper issue 16 dated 23.02.2024 is Assoc. Prof. Nikolay Tsvetanov Markov, PhD from the Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture (RIMSA), Troyan.

Assoc. Prof. Nikolay Markov was born in 1964 in the town of Svishtov. In 1990 he graduated Trakia University and obtained a master's degree in professional qualification Zooingener. He completed a post-graduate qualification as a biology and chemistry teacher at the University of „St. st. Kliment Ohridski". In the period 2001-2012, he was a part-time doctoral student at the Scientific Department of Mountain Animal Husbandry and Biotechnologies at the Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture, Troyan and after defending his dissertation on the topic "Influence of some genetic and non-genetic factors on the productivity of the Bulgarian Black pied cattle in the region of Pleven " in 2012, he acquired the educational and scientific degree "PhD". Since 2016, he has been appointed as an assistant at the RIMSA, and since 2017 he has held the academic position of Head. assistant, and from 2019 – Associate Professor. He is in charge of the laboratory block at the Institute and Head of the Laboratory for Sensory Diagnostics of Food and Beverages since 2023.

He speaks English, Russian and German.

II. Scientometric indicators of the presented scientific production

Associate Professor Nikolay Markov has presented a report from which it is evident that he fulfills, and in some indicators significantly exceeds the minimum national requirements of the LDASRB and the Regulations for its application in the AA for occupying the academic

position "Professor". With a requirement for a total of 550 points, Assoc. Prof. Markov submitted 902.32 points, i.e. the fulfillment of the requirements is - 164.06%.

The distribution of the implementation of the relevant indicators is as follows:

Group A - of the required 50 points, 50 points have been completed - protected dissertation work on the topic " Influence of some genetic and non-genetic factors on the productivity of the Bulgarian Black pied cattle in the region of Pleven ".

Group B - with the required 100 points, the candidate has completed 134.5 points - 134.5%, with 11 scientific articles published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information, including 3 items in Scopus (Macedonian Veterinary Review and Acta Scientiarum. Animal Sciences) and 8 referenced in Web of Science (Scientific Papers. Series D. Animal Science) with a total IF 3.20 and SJR 0.702.

Group D - with the required 200 points, 417.82 points - 208.91% were fulfilled, and the candidate presented as follows:

- Published monograph, which was not presented as the main habilitation work on the topic "Morphological and dermatoglyphic features of the nasal mirror of different breeds of cattle" - 100 points.

- 17 publications in scientific journals, referenced and indexed in the world-famous scientific information databases Web of Science - Journal of Mountain Agriculture on the Balkans – 12 publications, Scientific Papers. Series D. Animal Science – 3 publications, Trakia Journal of Sciences - 1 publication. and Macedonian Journal of Animal Science - 1 publication with a total IF 0.700 - 269.57 points.

- 10 publications in non-refereed journals with scientific review - Zivotnovodstvo bg magazine - 41.66 points.

- Published chapter of a collective monograph - 2 pieces - 6.66 points.

Group E - 100 points are required, the candidate has submitted evidence for 120 points – 120%, incl. 4 pieces citations in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - 60 points and 12 pieces. in non-refereed journals with scientific review – 60 points.

Group F - with a requirement of 100 points, the candidate has completed 180 points - 180%, incl. supervision of 1 successfully defended PhD student, supervision of 1 scientific project at AA, participation in 4 scientific projects at AA, 1 at BA "Bratan Tsenov", 1 at NSA „Vasil Levski” and 1 at Ministry of Education, as well as co-authorship of 2 textbooks.

III. Main directions in the candidate's research activity and most important scientific contributions

To participate in the competition, Assoc. Prof. Nikolay Markov submitted 38 scientific publications, of which 6 are independent, in 18 he is the lead author, and in 3 - in second place, 1 monograph and 2 chapters of collective monographs. The candidate carries out scientific research activity that corresponds to the scientific specialty for which the competition was announced - "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction" and is directed in several main directions::

- Assessment of genetic progress in dairy and beef cattle breeding (Г5 1, 4.3,8.5)
- Study of the morphological and functional characteristics of the udder and their relationship with the productive and reproductive qualities of cows of the Montbéliard and Simmental breeds (7.10)
- Analysis of the composition and quality of milk in different breeds of cows, buffaloes and goats, as well as analysis of some dairy products - cheese, yogurt and cottage cheese (4.4, 4.6, 7.4, 7.9,7.14)
- Dermatoglyphic and phenetic characteristics of the nasal mirror in cattle of different categories and productive directions (Г5 1, 7.1, 7.6, 7.12)
- Complex assessment of models of livestock farms with different technological solutions (7.11,8.3, 8.4, 8.7)
- Analysis of some quantitative and qualitative parameters related to the growth, development, reproduction and health status of small and large ruminants (4.5, 4.7, 4.10, 4.11, 7.7, 7.8, 7.13, 8.2)
- Studying the behavior of different categories of cattle during the grazing period on natural and artificial pastures in mountain and foothill regions of the country (7.5, 7.16).

I accept the presented reference for the contributions of the candidate's scientific works. The research carried out by Assoc. Prof. Markov is original and of great scientific and applied significance.

The most important scientific contributions can be presented as follows:

- Cows and heifers from the Simmental, Montbéliard, Bulgarian Red Cattle, Norman Cattle, Bulgarian Rhodope Cattle and Limousin breeds were evaluated, depending on their level of milk productivity, exterior and reproductive features, nutrition, breeding technologies and their management use - an original contribution of a scientific-applied nature

- The biological efficiency and chemical composition of milk from cows with different genotypes of the Bulgarian Rhodope cattle was established - an original contribution of a scientific and applied nature
- Some physico-chemical parameters of milk and white brine cheese from the Bulgarian White, Anglo-Nubian and Toggenburg goat breeds were studied - an original contribution of a scientific and scientific-applied nature
- The quality of buffalo milk and changes in chemical parameters during the production of yogurt were analyzed - an original contribution of a scientific and applied nature
- A dermatoglyphic and phenetic characterization of the nasal mirror was made in cattle of different categories and productive directions from the breeds Bulgarian Black and white Cattle, Montbeliard, Bulgarian Rhodope Cattle, Bulgarian Red Cattle, Abeldin Angus, Limousin and their relationship with milk productivity - an original contribution with scientific and scientific and applied nature
- The ethological reactions of meat cows of different genotypes raised together with the calves were studied - an original contribution of a scientific and scientific-applied nature
- The ethological reactions of meat bulls raised on artificial pasture were studied - an original contribution of a scientific and scientific-applied nature
- The milk productivity and the qualitative composition of milk in cows of the Bulgarian Rhodope cattle breed were studied - a contribution of a scientific and applied nature
- The morphological and functional characteristics of the udder and their influence on the productive and reproductive qualities of cows from the Montbéliard and Simmental breeds were studied. Recommendations have been made for the directions of the future selection activity - a contribution of a scientific and scientific-applied nature
- An evaluation of animal breeding farms for meat cattle with different technological solutions was made - scientific-applied contribution - scientific-applied contribution

IV. Significance of the obtained results

The candidate has submitted evidentiary material for 16 citations, including 4 pieces citations in scientific publications, referenced and indexed in world-famous scientific

information databases Scopus and Web of Science, with 3 cited publications being the lead author and 12 in non-refereed peer-reviewed journals - also lead author in 3 of the cited publications.

V. Initiative and research management skills. Additional activities

Assoc. Prof. Markov is the scientific supervisor of 1 PhD student; head of 2 scientific projects at the AA, participant in 4 scientific projects at the AA, 1 at the BA "Bratan Tsenov" S.A., 1 at the NSA "Vasil Levski" and 1 at the Ministry of Education - NNP "Intelligent Animal Husbandry". He is a member of the Scientific Council for Animal Husbandry at the AA and of 2 scientific juries for awarding the academic position "Associate Professor".

Recognition of the candidate's expert qualities is his inclusion in the Consultative Council for Milk, Eggs and Labor in the Ministry of Agriculture, in commissions for issuing a permit to carry out breeding activities of the "Meat Cattle Breeding Association" and recognition of the Bulgarian Gray and Rhodope breeds shorthorn, "Association for breeding of the Bulgarian black and white cattle" and recognition of the breed "Bulgarian black and white cattle", Association for breeding of the brown breed in Bulgaria" and recognition of the breed "Bulgarian brown cattle". He is the co-author of the Breeding Program of the Koprivshthen sheep and 4 popular science books and brochures. In the period 2000-2002, he was the chairman of the regional club of the Bulgarian Black and white Cattle Association in the Veliko Tarnovo and Pleven regions.

Since 2015, he has been a member of the Union of Scientists, Svishtov branch. Since the same year, he has been an observer member of the Bulgarian Academy of Science and Art, and since 2022 - a corresponding member of the same organization. Assoc. Prof. Markov is a member of the editorial boards of the "Journal of Mountain Agriculture on the Balkans" since 2020, of the scientific journal "Askania Nova" - Askania Nova in the period 2019 - 2022. and at "Livestock" magazine - from 2022 Member, and from 2023 - responsible editor.

Recognition of the candidate's organizational qualities is his election as chairman of the organizational (programme) committee of the annual International Scientific Conference RIMS, Trojan in the period 2017-2023.

Assoc. Prof. Markov also has considerable experience as a teacher of veterinary medicine students at the Forestry University - 60 hours of lectures and 37 hours of practical training. In the Republic of North Macedonia in 2022, he delivered 4 lectures while participating in mobility bilateral cooperation to teachers, doctoral students and students.

VI. Critical notes, questions and recommendations to the candidate

I have no critical remarks or recommendations.

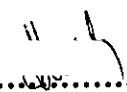
CONCLUSION

The documents submitted for participation in the competition show that the scientific research, project, applied and expert activity of Assoc. Prof. Nikolay Tsvetanov Markov, PhD meets the requirements of the LDASRB and the Regulations for the terms and conditions for acquiring scientific degrees and for holding academic positions in the Agricultural academy.

This gives me the reason to positively assess the overall activity of the candidate and to propose to the members of the honorable Scientific Jury to vote positively, as well as to propose to the Scientific Council for Animal Husbandry at the Agricultural academy that Assoc. Prof. Nikolay Tsvetanov Markov, PhD be elected to the academic position of "Professor" in field of higher education 6. Agricultural sciences and veterinary medicine, professional direction 6.3. Stock breeding and scientific specialty "Breeding of farm animals, biology and biotechnology of reproduction" at the Research Institute of Mountain Stockbreeding and Agriculture, Troyan.

Date: 29.05.2024

Stara Zagora

Prepared by:..........

/prof. Yovka Popova, PhD/